

**Capdeville, Pierre - candidat / Le
Laumier, Etienne-Pierre - président. -
De fractura nasi**

1763.

***Paris : Typis P. AL. Le Prieur,
Regii Chirurgorum Collegii
Typographi.***

Cote : ms 2342, n°94

D. O. M.

DE FRACTURA NASI

THESES

ANATOMICO-CHIRURGICÆ.

*cellesther
 u'as ete
 Sou femme
 qu'aptes alle
 de me
 Destruman
 qui suit*

§. I.

NON satis erat ad Economix Animalis comple-
 mentum & securitatem, ope tactus, visus, audi-
 tus & gustus, corporum ambientium præsen-
 tiam, numerum, speciem & modificationes per-
 cipere; de illis insuper, mediante partium volati-
 lium ex iisdem corporibus jugiter exhalatarum
 effluvio, judicandum erat, ut partes colligerentur ac fervarentur
 utiles, & vitarentur, aut procul abjicerentur nocivæ. Organum
 peculiare huicce functioni perficiendæ idoneum institui & ita dis-
 poni debebat, ut aëri corpuscula volatilia vehenti quasi occurreret,
 A

liberum ipsi permitteret aditum, & sensu exquisito donatam simul & sufficientem innumera horumce atomorum copia offerret superficiem, tandem ut ab injuriâ exteriorum defenderetur pars Organi delicatior. Talibus insignitur dotibus pars eminens in mediâ facie posita; Nasus ipsi nomen. Tanquam pars unica in duas cavitates divisa quæ dicuntur nares, primo intuitu videtur; sed accuratiùs exploratâ, partes diversi generis & cavitates multiplices in ipsâ deteguntur. Cutis, muscoli, ossa, cartilaginee, membranæ, vasa, nervi, & glandulæ, ad ipsius compositionem concurrunt; cellulæ & aperturæ intus excavantur.

§. II.

CUTIS quæ totum caput involvit, se se etiam super Nasum expandit & illum obtegit; paucissima pinguedinis copia substernitur; glandulæ sebaceæ juxta extremitatem inferiorem seu lobulum Nasi circumjacent. Fibre musculares deinde veniunt in conspectum; in sex musculos dividi possunt, Pyramidales scilicet geminos, Obliquos descendentes duos, totidemque Myrtiformes, Pyramidales, aliter recti, triangulares anteriores, proceri Nasi; cum fibris musculorum frontaliû & superciliarium confundi videntur, & adhærent lateribus Nasi usque ad narium margines. Obliqui descendentes, seu laterales, à processu angulari sive nasali ossis maxillaris punctum mutuantur fixum, & pyramidales concomitantur. Myrtiformes tandem, seu transversales, seu inferiores, ab osse maxillari, prope alveolum dentis canini, obliquè ad cartilaginee laterales Nasi tendunt. Sex illi muscoli dilatationi narium videntur inservire; constrictio libera potius ab elasticitate propriâ cartilagineum Nasi, quàm ab actione musculari pendet. Fasciculus fibrarum muscularium, à musculo orbiculari labiorum ad cartilaginee mediam Nasi tendens, pro constrictore narium inter constrictionem coactam haberi potest; constrictoris tamen vices vix solus gerit; narium constrictio major semi-orbicularis superioris & myrtiformium simultaneæ contractioni potius tribuenda.

SUBLATIS partibus modò descriptis, statim prodeunt ossa quæ superiorem, firmiorem & immobilem Nasi substantiam constituunt, necnon cartilaginee quæ inferiorem, flexilem & mobilem efformant. Exigua duo illa ossa, figuræ oblongæ & quadrangulæ, angustiora sursùm, latiora deorsùm, sibi invicem jun-

3

guntur. Ex hac coadunatione fornicis quædam exurgit species, quæ extûs paululùm depressa, sed intûs est æqualiter concava. Duas facies, anteriorem quippè & posteriorem, seu externam & internam, quatuor margines, superiorem, inferiorem, internum & externum, præbet os alterutrumque. Limborum superior cum osse coronali jungitur, exterior cum apophysi ossis maxillaris partem lateralem & osseam Nasi constituyente, interior cum limbo interiori ossis nasalis vicini, inferior denticulis asperatur & cartilaginibus adhæsiõnem suppeditat.

QUINQUE cartilagine præcipuas infra Nasi ossa animadvertere est, mediam nempe quæ partem inferiorem septi Nasalis producit, & quatuor laterales, quarum duæ anteriores apicem nasi, & duæ posteriores alas efformant. Spatiola inter cartilagine posita replent aliquandò aliæ cartilagine exiguæ, membranæ ligamentosæ, glandulæ & vasâ; undè numerus cartilaginum apud auctores varius habetur. In extremitate inferiori cartilagine mediæ, quatuor inter laterales, appendix adest mollis, flexilis & mobilis, quæ ex adipe & cute conflat, parietem Nasi medianum perficit, & *Infra-septum* dici solet.

CUTIS ab extremitate Nasi videtur discedere, ut interiores illius petat meatus & anfractus; in membranam structurâ & nomine diversam convertitur, quæ humore lymphatico, Pituitâ ab antiquis dicto, semper madescit; undè Pituitariæ nomine cognoscitur: de hujus naturâ & usu fusiùs & accuratiùs, quàm qui ante ipsum viguerant Physiologi, disseruit Conrad. Victor Schneider: idcirco membrana Schneideri sæpè nuncupatur. Mollis est, spongiosa, vasculis sanguineis & lymphaticis, necnon corpusculis glandulosis referta, filamentis nerveis per totam ipsius substantiam distributis instructa; se se inflectit, contorquet, implicat; cellulas & sinus frontales, sphenoidales, maxillaresque ingreditur & investit; ex iisdem exit, se se evolvit, & explicat. Tam mirâ dispositione, majori vasorum & nervorum expansioni, glandularum numerosiori copiæ locum dat; indè secretioni mucûs abundantiori, & sensationi exquisitiori omnimodè favet.

NON solum membranâ pituitariâ induuntur sedulò ossium & cartilaginum Nasi parietes interni, sed præterea periosteo & perichondrio donantur intûs & extûs. Non itaque videri debet insolitum dolorificas admodum evadere fracturas harumce partium,

A ij

4

& accidentia ex illis in organa ambientia, imò & in caput ferè totum, redundare; quod quidem magis patefcet ex vaforum & nervorum nafi descriptione.

R A M U S externus maxillaris arteriæ carotidis externæ sanguinem propellit ad latera, mufculos & cartilagineſ narium, deindè ad mufculos, orbicularem nempe palpebrarum, ſuperciliarè & frontalem; ramus alter ejuſdem arteriæ, ideſt, maxillaris internus, ramulum per foramen ſpheno-palatinum ad membranam pituitariam emittit. Venulæ per nares divaricatæ convergunt utrinquè in ramos qui cartilagineſ laterales & offa Nafi trajiciunt, in venam angularem jam jam exonerandi. Inſuper, angularis excipit venas frontis & ramum ab orbitâ egredientem qui cum ſinubus duræ meningis mediante ſinu orbitario agit anafomofim. Tandem, vena angularis ſanguinem à partibus modò dictis revertentem vehit ad venam jugularem.

P A R primum & anterius nervorum è cranio exeuntium membranæ pituitariæ per innumera filamenta diſtribuitur & fœderatur cum parte ſuperiore ſeu orbitariâ nervi quinti paris, ope rami naſalis ex orbitâ in nares imò & in cranium ingredientis, deindè è cranio in nares revertentis, & ab orbitâ ad partes vicinas, nec non ad mufculum pyramidalem & tegumenta Nafi progredientis. Prætereà, partes Nafi exteriores à ſecundo ramo quinti paris maxillari ſuperiori dicto, mediante infra-orbitario; & interiores ab eodem ramo, mediante ſpheno-palativo, nec non à maxillari inferiori, ramulos excipiunt. Notandum nunc ſupereſt quintum par in totâ facie ſubdiſtribui & adeſſe communionem mediatam inter vaſa Nafi & præcipua vaſa capitis, proindèque faciliùs explicari poſſe accidentium fracturæ Nafi per totum caput propagationem.

§ III.

Quò excellior eſt Nafi poſitio & in mediâ facie magis prominet, eò læſionibus exponitur magis: ſive enim antrorſum decidat corpus humanum, ſive ſubſtantia quædam inimica in faciem occurrat, vel projiciatur, tunc Nafus ſe ſe offert, & cæteram vultûſ ſuperficiem defendere videtur, reſeſſum hujusce ſubſtantia quantum in ſe eſt promovendo. Quidquid opponere valeat offium Nafi compacta & per modum fornicis ſolida ſtructura,

nonnunquam cedere cogitur lapsui vehementiori, ictibus validioribus, corporum duriorum impulsioni, ex. g. lapidum, metallorum, glandium plumbeorum aut aliorum cujuscumque speciei armorum sclopetariorum. Diversæ ex illorum actione oriri possunt fracturæ; vel enim fiunt in uno osse absque ullâ complicatione, vel in duobus pariter absque alio affectu, quod tamen rarissimum; illæ simplices, hæ verò compositæ dici poterunt; aut in uno osse Nasi, duobusve simul, causâ, morbo, aut affectu morbofo stipatæ, & pro complicatis habebuntur; quæ quidem ultima species cæteris est frequentior propter tenuitatem tegumentorum ossium Nasi, quæ vulneribus plerumque locum dat, & propter delicatam membranæ interioris Nasi fabricam, nec non vasorum exteriorum cum interioribus commercium, quo mediante ex intumescentiâ exteriori oritur interior, ob impeditum in venas exteriores sanguinis regressum. Transversim aut obliquè inflicta fuit fractura; partes conteri potuerunt aut dimoveri; & indè exurgunt aliæ fracturarum Nasi species, transversales scilicet, obliquæ, cum triturâ partium, vel cum dimotione.

FRACTURA ossium Nasi nonnunquam detegi potest ope solutionis continui cutis & muscutorum, aliquandò etiam absque vulnere adest inæqualitas in superficie ossium Nasi quæ potest animadverti primo intuitu & simul denotare fracturam, nimirum si partes fractæ ita dimoveantur è sede propriâ, ut extûs emineant; insuper digiti juxta externam Nasi faciem ducti, & digitus minimus, aut ipsius loco specillum linteo obvolutum in narem intramissum & contra faciem internam ossis Nasi impulsus, fracturam possunt detegere sive per inæqualitatem antea non existentem, sive per crepitationem collisione mutuâ partium fractarum productam. Non tamen semper cum eadem facilitate dignoscuntur illæ fracturæ, propter ecchymoses & intumescenciam quæ ferè subito oriuntur tum in parte externâ, tum in parte internâ, & propter eximiam membranæ pituitariæ irritabilitatem, quæ stertutationem frequentem & molestam, imò & hemorrhagiam provocat.

Cartilaginum fractura rara quidem: cum tamen existere possit, eadem encheiresi investiganda est ac fractura ossium; & an nares in alteram partem inclinentur cum Celso observandum est.

DIVERSIMODE complicari posse fracturas Nasi, scilicet fracturâ laminæ perpendicularis, vulneribus, hemorrhagiâ, ecchymosi majori, syncope, doloribus vividis in capite & in sinibus ossis

coronalis, commotione cerebri, partium circumjacentium intumescentiâ & inflammatione, experientia docet; abscessus, ozœnam, cancrum, polypos narium, canalis nafalis obstructionem, abscessum in oculi cantho, fistulam etiam lacrymalem subsequi posse fracturam Nasi, probant observationes nonnullæ.

Ex omnibus fracturis Nasi, simplices & compositæ, cæteris paribus, sunt minùs periculosæ quàm complicatæ; istæ verò sunt eò periculosiores quò complicationes sunt in gradu intensiori, diutiùs perseverant & peiori indole donantur.

UT CURARI possit fractura ossium & cartilaginum Nasi, reductio fieri, partes reductæ contineri, & accidentia præcaveri aut corrigi debent. Ægro commodè sito, introducitur in narem spatula linteo obvoluta, & contra partem fractam impellitur usquequò in statum naturalem reponatur; intereà digiti alterius manûs extùs applicantur ut partes reducendas dirigant. Hæc tamen reductio in omnibus fracturis Nasi necessaria non est. Nam aliquandò ita franguntur ossa ut partes fractæ nullatenùs è sede propriâ dimoveantur, nullamque requirant reductionem; quo in casu, splenia medicamine idoneo imbuta & ope fundæ contenta sufficiunt. Venæ sectionibus, diætâ & quiete, accidentia procul arcere superest.

SITUS ossium Nasi prope cranium, ipsorum cum cerebro, oculis & totâ facie mediantibus nervis connexio, vasorum sanguineorum & lymphaticorum, nec non nervorum per nares disseminatorum copia ingens, membranæ pituitariæ sensibilitas eximia, transitus continuus & ferè necessarius aëris per nares, in causâ sunt, cur fractura minoris momenti respectu tenuitatis ossium & illorum ab actione muscutorum immunitatis, gravior evadat, habitâ ratione periculi aut incommodorum quæ succedere possunt: itaque inter accidentium curationem adimplendam, non solùm ad ipsammet fracturam, sed & ad alias partes affectas convertenda est sollicitudo Chirurgi.

DOLORES vividi in fronte debellabuntur per sectiones saphenarum sæpiùs celebratas, emollientia, & anodina extùs applicata, sedantia, laxantia, & opiata. Qui dolores si videntur periodici, scrutandum esset an à quodam vitio interno oriuntur; tunc enim medicamenta interna vitio opposita forent adhibenda. Commotioni sanandæ opitularentur vulneraria extùs

7

apposita & intus assumpta, quies, victus tenuis, venæ sectiones. Si vertigines adsint, laxantium, & cephalicorum usus, saphenæ sectio, valdè juvant. Hemorrhagiam internam Narium, quantum fieri potest, applicatione stiptici super orificium vasis aperti, aut liquorem astringentem spiritu ducendo; externam verò compressione leviori & stiptico comescere prodest. Antiphlogistica, venæ sectiones pro re natâ celebratæ, medicamenta partium Nasi vicinarum inflammationibus extinguendis idonea, mittantur in usum. Abscessus qui post fracturam superveniunt, eadem methodo ac alii curari debent, cum tamen eâ cautelâ ut aperiantur ex parte narium si fieri possit. Ozænæ, cancri, polypi, fistulæ lacrymalis therapeutica nimis ampla & à curatione fracturæ Nasi remotior est, quàm ut illam aggrediamur. Quod ad vulnera attinet, annotare sufficiat balsamica & vulneraria spirituosa ipsis competere, nec eadem segreganda esse à levioribus suppurantibus, si contusio sit vulnere conjuncta. Tandem, repositionem fragmentorum ossium nasi, ex omni parte solutorum & è sede propriâ dimotorum, potius tentandam esse, quàm extractionem; & fistulas in aliis fracturis plerumque inutiles, cum felici successu adhiberi posse in casu fracturæ cum triturâ & vulnere interno, demonstrat Saviardi Observatio cvij.

Has Theses, DEO JUVANTE, & Præside M. STEPHANO-PETROLE LAUMIER, Artium & Chirurgiæ Magistro, &c. tueri conabitur PETRUS CAPDEVILLE, Aquensis, Artium liberalium Magister,

Paris en province

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS;

Die Sabbati 26^a. Novembris, à sesqui secundâ post meridiem ad septimam, Anno R. S. H. 1763.

P R O A C T U P U B L I C O

E T

M A G I S T E R I I L A U R E A.

Typis P. AL. L E P R I E U R, Regii Chirurg. Collegii
Typographi.

